

КОРОТКИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ»

спеціальності	222 «Медицина», «Стоматологія», «Медична психологія»
освітній рівень	другий (магістерський)
термін вивчення (курс)	2, 3, 4 курси
форма навчання	денна, заочна
кафедра	соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Короткий зміст дисципліни: навчальна дисципліна «ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ» є одним з невід'ємних компонентів підготовки сучасних лікарів, працівників медичної галузі, керівників установ, управлінців у контексті реформування галузі, впровадження нових механізмів, інструментів управління, методик роботи з людьми, стратегічного планування, тімбілдінгу, фандрайзингу. Йдеться про окремі аспекти сучасного менеджменту медичною галуззю, установою, закладом, проблеми формування кадрового потенціалу в контексті медичної реформи, принципи, форми та стилі ефективного та кризового менеджменту: поняття, характеристики, критерії; знання про лідерство як здатність впливати на окремих людей та групи, колективи, щоб спонукати до досягнення мети, про методи та стилі управління персоналом: авторитарний, автономний, співпричетний, комбінований, консультативний (основні характеристики, контекст застосування, ризику); ознайомлення з типологією стилів управління в міру вираженості функцій управління; найкращими зарубіжними практиками підготовки менеджерів для галузі, компонентами теоретичної та практичної підготовки сучасних управлінців; розширити уявлення про фасилітацію як один з ефективних методів кризового менеджменту; показати алгоритм планування адвокаційної кампанії, її типи та інструменти, за допомогою можна просувати власні ідеї, проекти, які стосуються медичної та соціальної галузі на рівні громад.

Дисципліна ґрунтується на знаннях з профільних теоретичних і клінічних професійно-практичних дисциплін, а також медичної деонтології, біоетики, історії медицини, що вивчаються відповідно до навчального плану, адже передбачає формуванням знань, умінь і спеціальних навичок застосовувати знання з «ОСНОВ ПУБЛІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ» у майбутній професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення «ОСНОВ ПУБЛІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ» є ознайомлення студентів з новітніми розробками в Україні та світі в галузі, які стосуються інноваційних інструментів і механізмів публічного менеджменту в системі охорони здоров'я; формування спеціальних знань, умінь і навичок стосовно функцій, повноважень та алгоритмів дій менеджерів в умовах викликів, збройних конфліктів, надзвичайних ситуацій; ознайомлення з структурою та архітектурою гуманітарного реагування (функціонування медичного кластера ООН та Управління Верховного Комісара ООН з гуманітарних справ, налагодження партнерств з медичними установами, лікувальними закладами, Міжнародним Медичним Корпусом, «Лікарі без кордонів», органами виконавчої влади, ОМС, громадським сектором та меценатами; специфіка функціонування кластера санітарії та гігієни, водопостачання, застосування міжнародного досвіду надання медичних послуг в умовах військового стану в Україні; менеджмент у кризовий та посткризовий період (реінтеграція територій України та відновлення медичної інфраструктури, системи надання медичних послуг, розширення та збагачення кругозору та

ерудитії учасників, формування нових професійних навичок комунікації, уміння реагувати; розуміння положень Міжнародного гуманітарного права, в рамках якого має відбуватися дотримання права людини на якісні медичні послуги, навіть в умовах військового стану та набуття статусу ВПО.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять:

Теми лекційних занять:

Дисципліна «ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ»

Тема 1. Ефективний менеджмент у медичній галузі: поняття, характеристики, критерії. Поняття лідерства як здатності впливати на окремих людей та групи, колективи, щоб спонукати до досягнення мети. Типи лідерства.

Тема 2. Методи та стилі управління персоналом в медичній установі: авторитарний, автономний, співпричетний, комбінований, консультативний (основні характеристики, контекст застосування, ризики). Типологія стилів управління в міру вираженості функцій управління

Тема 3. «Менеджмент у системі екстреного гуманітарного реагування під час збройних конфліктів та надзвичайних ситуацій»

Тема 4. Система гуманітарного реагування під час військових конфліктів і надзвичайних ситуацій: її компоненти. Міжнародне гуманітарне право про дотримання права людини на отримання якісних медичних послуг, протидію усім формам дискримінації. Конвенції ООН. Національна законодавча база.

Тема 5. Функціонування кластерної системи ООН. Система міжкластерної координації (в Україні з грудня 2014 р.). Health Cluster Ukraine: організація роботи, напрямки, реагування на потреби в медичних послугах, медикаментах, пересувних шпиталях, координації дій з ОБВ, ОМС та іншими партнерами. ВООЗ як головний координатор кластеру.

Тема 6. Алгоритми співпраці з міжнародними структурами гуманітарного спрямування (Управління ООН з координації гуманітарних справ та його представництво в Києві, UNICEF). Залучення лікарів та експертів з медицини у функціонуванні Technical Working Groups відповідних кластерів

Тема 7. Медичний працівник як публічний службовець: досвід України та зарубіжних країн. Поняття «регульованої» медичної професії. Методика створення власного бренду лідера, менеджера. Етапи, компоненти, спеціальні навички.

Теми практичних занять:

Дисципліна «ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ»

Тема 1. Ефективний менеджмент в медичній галузі: етапи, постановка завдань, визначення стратегії, визначення і реалізація системи мотивації за кінцевим результатом. Головні стратегії ефективного менеджменту.

Тема 2. Менеджмент в системі охорони здоров'я під час надзвичайних ситуацій та військових конфліктів. Кластерна система ООН. Система міжкластерної координації (в Україні з грудня 2014 р.). Health Cluster Ukraine: організація роботи, напрямки, реагування на потреби в медичних послугах, медикаментах, пересувних шпиталях, координації дій з ОБВ, ОМС та іншими партнерами. ВООЗ як головний координатор кластеру.

Тема 3. Застосування технік фасилітації в управлінні командою (колективом, закладом) в системі охорони здоров'я.

Тема 4. Адвокаційна кампанія як одна з ефективних методик просування ідей та проєктів на рівні місцевих громад

Тема 5. Організація управління персоналом в медичній галузі. Формування персоналу організації. Способи залучення потенційних кандидатів. Процедура рекрутингу ефективних управлінців

Тема 6. Підготовка кадрового ресурсу сучасних менеджерів для управління системою охорони здоров'я: компетентції, навички, інструменти

Тема 7. Цифровізація сфери охорони здоров'я як один з механізмів оптимізації публічного управління та адміністрування.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна

У результаті вивчення дисципліни «ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ»

студент повинен знати:

- сутність ефективного менеджменту в медичній галузі: окреслювати завдання, розробляти стратегію розвитку установи;
- головні стратегії ефективного та кризового менеджменту в медичній галузі;
- методи та стилі управління персоналом: авторитарний, автономний, співпричетний, комбінований, консультативний (основні характеристики, контекст застосування, ризику);
- типологія стилів управління в міру вираженості функцій управління.
- значення процедури рекрутингу управлінців для формування ефективної команди
- медичний працівник як публічний службовець: досвід України та зарубіжних країн;
- сутність поняття «регульованої» медичної професії;
- систему екстреного гуманітарного реагування під час військових конфліктів і надзвичайних ситуацій; Міжнародне гуманітарне право; Конвенції ООН; національна законодавча база.
- функціонування кластерної системи ООН. Система міжкластерної координації (в Україні з грудня 2014 р.), місце кластерів охорони здоров'я, гігієни, безпеки, логістики в цій системі;
- Health Cluster Ukraine: організація роботи, напрямки, реагування на потреби в медичних послугах, медикаментах, пересувних шпиталях, координації дій з ОБВ, ОМС та іншими партнерами. ВООЗ як головний координатор кластеру;
- практику реагування і організації діяльності медичної галузі в умовах збройного конфлікту та надзвичайних ситуацій;
- алгоритми співпраці з міжнародними структурами гуманітарного спрямування (Управління ООН з координації гуманітарних справ та його представництво в Києві, UNICEF, ОСНА, GiHA, UNISEF);
- процедури залучення лікарів та експертів з медицини у функціонуванні Technical Working Groups відповідних кластерів
- функціонування неурядових міжнародних організацій у гуманітарній сфері «Лікарі без Кордонів», «Міжнародний Медичний Корпус», «Карітас», принципи і можливості співпраці лікувальних установ, шпиталів, реабілітаційних центрів з цими організаціями під час збройного конфлікту та в післявоєнній відбудові реінтегрованих територій України

Студент повинен уміти:

- оперувати категоріями, термінологією і доктринами;
- аналізувати національну та міжнародну законодавчу базу;
- критично мислити;
- оцінювати рівень мотивації;

- працювати з сайтами міжнародних організацій, потенційних донорів, заповнювати апікаційні форми;
- практично застосовувати окремі інструменти фасилітації і колективі (команді);
- ідентифікувати різні типи лідерства;
- розрізняти специфічні методи та інструменти менеджменту в умовах екстреного реагування;
- дотримуватися у своїй діяльності норм Міжнародного гуманітарного права;
- шукати необхідну інформацію в мережі інтернет, працювати з різними сайтами, у тому числі англомовними;
- налагоджувати співпрацю з міжнародними структурами, організаціями, агенціями розвитку при урядах США, Швеції, Канади (стипендійні програми, стажування, програми обміну)

Перелік науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання навчальної дисципліни:

Доктор історичних наук
професор закладу вищої освіти
кафедри соціальної медицини та ОЗО

Марія МАНДРИК-МЕЛЬНИЧУК

Завідувач кафедри соціальної медицини
та організації охорони здоров'я
к. мед. н., доцент

Ігор НАВЧУК